REKOMENDACIJOS PEDAGOGAMS, MOKINIAMS IR JŲ TĖVAMS (GLOBĖJAMS)

Kaip efektyviai planuoti ir įgyvendinti ugdymo(si) procesą nuotoliniu būdu, atsižvelgiant į vaikų amžių ir individualius poreikius.

MOKYTOJAMS:

EMOCINIAI POREIKIAI:

1. Supraskime, kokius jausmus jaučiame mes ir mūsų mokiniai.
2. Puoselėkime emocinį ryšį, kurkime saugumo jausmą, bendradarbiavimo atmosferą ugdymo(si) procese.
3. **Orientuokimės į kokybę**, o ne į kiekybę ir klaidas.

SVARBU:

1. „Susigyventi“ su esama situacija, naujais reikalavimais.
2. Labiausiai vaikui reikia **saugumo**, mūsų paramos ir supratimo bei pagalbos iš naujo susidėlioti savo pasaulį.
3. Kurkime galimybes mokiniams **dirbti grupėje nuotoliniu būdu**. Vaikai turi galimybę mokytis **bendruomeniškumo, palaikymo.**
4. Kiekvienam svarbu mokytis **savo tempu**, gauti **poreikius ir gebėjimus atitinkančias užduotis, nepervargti**. Orientuokimės į kokybę, o ne į kiekybę.
5. Pagalvokime apie alternatyvius atsiskaitymo būdus, galimybę kaupti balus, **pastangų, nuotolinio mokymosi įvertinimą**. **Akcentuokime pažangą, padrąsinkime mokinius.**

PADEDAME, KAI:

MOKINIAMS, TURINTIEMS GIRDIMOJO SUVOKIMO SUTRIKIMŲ:

- Surašome nurodymus, instrukcijas, nubraižome schemas, kuriomis mokinys gali pasinaudoti klausydamasis aiškinimo.
- Pasitiksliname ar vaikas suprato žodines instrukcijas, sąvokas. Skatiname klausti, jei nesuprato žodinių nurodymų, paaiškinimų.

MOKINIAMS, TURINTIEMS REGIMOJO SUVOKIMO SUTRIKIMŲ:

- Vengiame sudėtingos, nepakankamai aiškios simbolinės vizualinės informacijos.
- Mokome sumažinti vizualinių stimulų kiekį darbo lape ar knygoje, palikti tik tą vietą, kuri tuo momentu reikalinga darbui.
- Paryškiname tamsesniu šriftu ar kita spalva mokinio painiojamus elementus (panašias raides, skaičius, rodykles, kampus ir kt.), tekste pabraukiame svarbiausią informaciją.

MOKINIAMS, KURIEMS SUNKU ĮSIMINTI:

- Naują instrukciją pateikiame po ankstesnės užduoties atlikimo.
- Skatiname mokinį žymėtis svarbiausią informaciją.
- Mokome susidaryti esminės informacijos santrauką, planą, schemą, korteles, užuominų lentelę ir jais naudotis.
- Mokome naudotis papildoma informacija (žodynais, žinynais, enciklopedijomis).

MOKINIAMS, KURIEMS SUNKU SUSIKAUPTI:

- Orientuojamės į trumpų užduočių pateikimą ir siekiame jų užbaigimo, o ilgesnes ir sudėtingesnes suskaidome etapais/ dalimis arba padedame mokiniui susidaryti užduočių atlikimo planą.
- Aptariame vieno etapo (užduoties dalies) atlikimo laiką su vaiku (galbūt jam patiks naudotis laikmačiu?).
- Vienu metu vaikui pateikiame tik vieną užduotį.
- Tarp užduočių daromepertraukėles.
- Kaitaliojame užduočių pobūdį.
- Pratiname pasitikrinti atliktą darbą. Skiriame tam laiko, paskatiname už pastebėtas ir ištaisytas klaidas.
- Primename mokiniui, kad jį supančioje aplinkoje neturi būti blaškančių dirgiklių.
- Pagiriame po atliktos užduoties.

MOKINIAMS, KURIE TURI ELGESIO SUNKUMŲ IR (AR) ĮVAIRIAPUSĮ RAIDOS SUTRIKIMĄ:

- Aiškiai nurodome: dienos darbus, jų laiką, eigą, trukmę, pabaigą. Numatome galimybę prireikus padaryti pertraukėlę.
- Naudojant vaizdinę struktūrą, pateikiame nuoseklią užduoties atlikimui reikalingą veiksmų seką.
- Vienu metu laviname tik vieną įgūdį.
- Mokome vaiką nuosekliai, savarankiškai dirbti (primenant, kontroliuojant, naudojant struktūruoto ugdymo metodus).
- Kreipiamės į vaiką vardu, taip sugrąžindami jo dėmesį.
- Išlaikome vidinę ramybę - nekeliame balso, vengiame šauktukų, didžiųjų raidžių tekste, bendraujame ramiai, palaikančiai.
- Vengiame kritikavimo, akcentuojame sėkmes.

MOKINIAMS:

KAIP PRISIVERSTI MOKYTIS:

1. **Aš galiu.** Susikaupk, planuok ir pradėk.	2. **Aš pabandysiu.** Motyvuok save. Nuspręsk kaip apsidovanosi.	3. **Aš nenuleisiu rankų.** Mokydamasis nuotoliniu būdu klausk ir bendradarbiauk.

KAIP PLANUOTI LAIKĄ IR EFEKTYVIAI MOKYTIS?

1. Gali įsigyti **kalendorių - dienoraštį.** Į jį galėsi rašyti mokymuisi svarbias žinutes, datas, kada ką reikia atlikti. Taip turėsi galimybę reguliuoti savo darbo krūvį. Pasižymėk mokymuisi svarbius dalykus, iškilusius klausimus. Galėsi juos aptarti su mokytojais.
2. Užduotis žodžiu atlik **atsižvelgdamas į savo gebėjimą greitai ir gerai suprasti ir įsiminti** dalyko esmę. Jeigu perskaičius tekstą vieną kartą tau sunkiai pavyksta jį suprasti ir papasakoti, ruošk žodines užduotis kuo anksčiau, kad liktų laiko pasikartojimui. Nepamiršk, kad gali padėti sau: pasižymėti svarbiausius dalykus, sudaryti planą ir pan.
3. Gavęs sudėtingą, daugiau laiko reikalaujančią užduotį, **suskaidyk** ją **į** lygias **dalis.** Į tiek pat dalių ir padalink ir šiam darbui skirtą laiką (pvz., jeigu reikia perskaityti 100 puslapių knygą per 30 dienų, tai per dieną reikia perskaityti 3,5 puslapio). Laikykis numatyto plano.
4. Nuolatos **stebėk, kaip paskirstai darbo krūvį**. Ar mokaisi kasdien, ar dirbi tik kai kuriomis dienomis? Ar pakanka laiko poilsiui? Įvertink, kuriuo paros laiku esi darbingiausias. Tuo metu atlik sudėtingiausias užduotis. Joms skirk daugiau laiko, nuo jų pradėk mokytis.
5. **Venk mokytis mechaniškai,** nesigilindamas, nesuprasdamas. Mintinai mokytis reikia tik paprastus, suprantamus dalykus (pvz.: formules, eilėraščius, datas, vardus, atskirus faktus).
6. **Rodyk iniciatyvą,** tarkis su mokytojais ar klasiokais dėl konsultacijų. Jų metu galėsi paklausti, išsiaiškinti.

Atminkite, kad mokymas(is) - ne pramoga, o ilgas, nuoseklus, reikalaujantis kartojimo darbas.

TĖVAMS (GLOBĖJAMS):

1. **Paaiškinkite,** kodėl dabar vaikai mokosi namie. Nekelkite aukštų reikalavimų, **leiskite** vaikui **priprasti** prie naujos tvarkos, išlaikykite vidinę ramybę. Atliepkite vaiko emocinius poreikius.
2. **Kartu su vaiku sudarykite ir laikykitės nuoseklios dienotvarkės.** Apibrėžkite laiką, skirtą mokymui(si) ir poilsiui (pertraukoms), po užduočių atlikimo numatykite smagesnę veiklą.
3. **Padėkite vaikui pasiruošti** ramią darbo vietą (patogus stalas, prieinamos darbo priemonės, sumažinkite dėmesį atitraukiančius dirgiklius). Stenkitės, kad vaikas atsisėstų mokytis nurimęs.
4. **Įsitraukite į ugdymo(si) procesą** atsižvelgdami į vaiko poreikius. Su mažesniais vaikais atlikite užduotis kartu (bet ne už juos), jei jiems reikalinga pagalba. Visų amžiaus grupių vaikams svarbus tėvų **domėjimasis jų ugdymo(si) procesu,** bet tai neturi virsti klaidų analizavimu ar spaudimu siekti aukščiausių rezultatų. Bendradarbiaukite su pedagogais, padėkite jiems struktūruoti ugdymo(si) procesą.
5. Jei vaikas turi raidos, emocinių ir/ar elgesio sunkumų, **pasikonsultuokite su švietimo pagalbos specialistais** (specialiaisiais pedagogais, logopedais, psichologais, socialiniais pedagogais), kaip vaikui padėti priimti pokyčius ir mokytis.

Neapibrėžtose situacijose svarbu pasikliauti savo tėviška intuicija, priimti apgalvotus sprendimus ir lanksčiai prisitaikyti prie naujovių.

Parengta pagal Vilniaus pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas

2020 m. kovas